

METODISKIE NORĀDĪJUMI INFORMĀCIJAS SNIEGŠANAI VIENOTĀS VESELĪBAS NOZARES ELEKTRONISKĀS INFORMĀCIJAS SISTĒMĀ PAR PACIENTIEM, KURIEM BIJUŠAS TRAUMAS, IEVAINOJUMI UN SAINDĒŠANĀS

VISPĀRĪGI

Metodiskie norādījumi informācijas sniegšanai par pacientiem, kuri pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības vērsušies traumas, ievainojuma vai saindēšanās dēļ, ir informatīvais materiāls par Traumu/ievainojumu/saindēšanās reģistrācijas kartes aizpildīšanu un datu sniegšanu Vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas (turpmāk – E-veselība) portāla Traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumu pacientu reģistrā vai PREDA aplikācijā (PredaClickOnce lietotne).

E-veselības sistēmas pārzinis ir Nacionālais veselības dienests (turpmāk – NVD).

Normatīvā bāze

Ministru kabineta 2014. gada 11. marta noteikumi Nr. 134 "Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu" nosaka, ka E-veselība datus tiešsaistē sniedz ārstniecības iestādes atbilstoši šo noteikumu 9. pielikumam "Traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumu karte". Šajā pielikumā norādītos datus par pacientiem, kuri pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības vērsušies traumas, ievainojuma vai saindēšanās dēļ, jāsniedz E-veselības sistēmā nekavējoties, bet ne vēlāk kā 14 dienu laikā pēc gadījuma norises izvērtēšanas, diagnozes noteikšanas un ārstēšanas.

Savukārt, atbilstoši Ministru kabineta 2008. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 746 "Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība" NVD reizi mēnesī no E-veselības sistēmas ievadītajiem datiem sniedz nepersonalizētu informāciju Slimību profilakses un kontroles centram iekļaušanai Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrā (turpmāk – Reģistrs) par pacientiem, kuri ārstniecības iestādē pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības vērsušies traumas, ievainojuma vai saindēšanās dēļ, statistikas datu apkopošanai un analīzei.

Reģistrā informācijas apkopšana notiek, ievērojot Vispārīgā datu aizsardzības regulā, Fizisko personu datu apstrādes likumā un Pacientu tiesību likumā noteikto attiecībā uz pacientu datu apstrādi, aizsardzību un izmantošanu.

Reģistrs ir arī Eiropas Komisijas Ievainojumu datubāzes (turpmāk tekstā – IDB) sastāvdaļa. Līdz ar to Reģistra kartē ietvertais jautājumu pamatbloks ir izveidots atbilstoši IDB prasībām, un traumu/ievainojumu/saindēšanās gadījumu apstākļu kodēšana tiek veikta, pamatojoties uz IDB kodēšanas rokasgrāmatu.

IDB kodēšanas rekomendācijas un piemērus skatīt pielikumā.

Datu izmantošanas mērķi

- apkopot un sniegt salīdzināmu un ticamu informāciju par traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumiem, par to cēloņiem un norises apstākļiem gan valsts, gan starptautiskām institūcijām un datubāzēm (PVO, EUROSTAT, IDB u.c.), t.sk. analizēt problēmu apjomu un tendences;
- sniegt informāciju politikas plānotājiem pakalpojumu plānošanā un efektivitātes izvērtēšanā.

PAMATPRINCIPI INFORMĀCIJAS SNIEGŠANAI E-VESELĪBA

Reģistram informācija jāsniedz ārstniecības iestādēm par visiem pacientiem (tai skaitā arī par ambulatorajiem), kuri vērsušies ārstniecības iestādē pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības traumas, ievainojuma vai saindēšanās dēļ. Informāciju Reģistram ir jāsniedz par katru **akūtu** traumas/ievainojuma/saindēšanās gadījumu ar **diagnožu kodiem S00.0-T78.9** (pēc SSK-10). Reģistrā jāsniedz informācija arī par tiem gadījumiem, kad trauma ir sekundāra kādai citai slimībai vai stāvoklim (piemēram, pacients insulta vai epilepsijas lēkmes laikā kritis un guvis traumu).

Reģistram informācija nav jāsniedz gadījumos, ja tā ir atkārtota stacionēšana traumas/ievainojuma/saindēšanās gadījumā, kas nav akūts gadījums, bet ir atkārtots – par tādu gadījumu, par kuru jau ir aizpildīta Reģistrācijas karte pirmās stacionēšanas reizē.

Informācija par pacientiem, kuri vērsušies ārstniecības iestādē pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības traumas, ievainojuma vai saindēšanās dēļ, ir jāievada tiešsaistes režīmā E-veselības portālā Traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumu pacientu reģistrs. Lai to nodrošinātu, ārstniecības iestādei jāaizpilda pieteikums un jāiesniedz NVD:

Ja lietotāju skaits ir līdz 5 cilvēkiem	Ja lietotāju skaits ir vairāk par 5 cilvēkiem
Jāaizpilda <u>Pieteikums VVIS lietotāju tiesību piešķiršanai nelielā iestādē, izmantojot E-veselības sistēmas portālu</u>	Jāaizpilda <u>Pieteikums VVIS pieslēgumam, izmantojot E-veselības sistēmas portālu</u> Papildus ārstniecības iestāde var aizpildīt pieteikumu par PREDA aplikācijas lietošanu: <u>Pieteikums VVIS pieslēgumam, izmantojot PredaClickOnce lietotni</u>

Pieteikumu veidlapas par PREDA Reģistra izmantošanu ir pieejamas NVD mājaslapas www.vmnvd.gov.lv sadaļā Profesionāļiem > E-veselība > [Veidlapas](#).

Instrukcija kartes aizpildīšanā pieejama E-veselības sistēmas mājaslapas www.eveseliba.gov.lv sadaļā Sākums > Mācību materiāli > Ārstniecības iestādēm > Mācību instrukcijas > [PREDA reģistri](#) > [Traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumu uzskaites kartes aizpildīšana](#)

REĢISTRĀCIJAS KARTES AIZPILDĪŠANA PAR GŪTO TRAUMU, IEVAINOJUMU VAI SAINDĒŠANOS

Vispārīgi:

- Reģistrācijas kartei ir četras daļas:
  1. **Kartes pamatdaļa:**
    - a. Pacienta dati – pacienta sociāldemogrāfiskais raksturojums;
    - b. Uzskaites dati – ietver gūtās traumas, ievainojuma vai saindēšanās raksturojošo informāciju.
  2. **A daļa – traumas un ievainojumi:** aizpilda traumu un ievainojumu gūšanas gadījumos (S00.0 – T35.7 un T66.0 – T78.9 (SSK-10)).
  3. **B daļa – saindēšanās:** aizpilda gadījumos, kad notikusi saindēšanās (T36.0 – T65.9 (SSK-10)).
  4. **C daļa – saindēšanās ar pesticīdiem:** papildus aizpilda gadījumos, kad notikusi saindēšanās ar pesticīdiem (T60.0 – T60.9 (SSK-10)).
- Punkti, kas atzīmēti ar „*“, **aizpildāmi obligāti.**
- Aizpildot kartes laukus, izvēlēto kodu (variantu) var atlasīt no saraksta, kas atverams pie attiecīgā punkta, vai attiecīgajā laukā ierakstot atslēgas vārdu, kas no klasifikatora atlasīs piemēroto koda nosaukumu. **Ja divi vai vairāki kodi ir atzīstami par vienlīdz derīgiem, tad izvēlas to, kas pēc secības ir pirmais.**

Darba uzsākšana:

- Atvērt E-veselības sistēmu un autorizēties.
- Lai meklētu datus Reģistrā, izvēlnē *Pacientu reģistri* izvēlas *Traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumu pacientu reģistrs* un laukā *Identifikators norāda pacienta personas kodu* un klikšķina uz pogas *Atlasīt*. Tiek atlasītas Reģistra kartes vai tiek norādīts, ka meklēšanas kritērijiem atbilstošu datu nav.
- Jaunas Reģistra kartes pievienošana Pacienta pieņemšanas laikā, lai pievienotu jaunu pacienta karti, sadaļā *Traumu, ievainojumu un saindēšanās gadījumu pacientu reģistrs* klikšķina uz pogas *Pievienot jaunu karti*.
- Darbs ar Reģistra datiem var notikt arī bez pacienta pieņemšanas sistēmā. Tas nozīmē, ka ārsts var ievadīt/aktualizēt informāciju bez pacienta pieņemšanas.

Kartes pamatdaļa

Kartes pamatdaļa ir obligāti aizpildāma par visiem pacientiem ar traumām, ievainojumiem un saindēšanos.

Pacienta dati

- *Pacienta vārds, uzvārds, dzimums un deklarētā dzīvesvieta* tiek aizpildīta automātiski no Iedzīvotāju reģistra un lauki nav rediģējami. Reģistrā ir iespējams ievadīt arī personas ar nedrošu LV identifikāciju (personas, kurām nav zināms pilns un pareizs personas kods), kā arī ārzemniekus (nav LV personas identifikatora).
- *Kartes aizpildīšanas datums** pie datu saglabāšanas tiek aizpildīts automātiski no lauka *Pacienta ierašanās neatliekamās palīdzības nodaļā/stacionāra ambulatorajā daļā (datums)*, ja lauks nav ticis aizpildīts manuāli.
- *Ārstniecības iestāde** un *ārsts** tiek aizpildīts automātiski no autentifikācijas datiem, un lauki nav rediģējami.
- Ārsts var apskatīt jebkuras ārstniecības iestādes ievadīto Reģistra karti, bet labot var tikai savas ārstniecības iestādes karti.
- Lauku aizpildīšana ir paredzēta ar vērtību izvēli no klasifikatoriem (vai atbilstošās vērtības identifikatora norādīšana), atzīmēšanu ar ķeksīšiem, kalendāra ikonām, kā arī brīvi ievadāmām vērtībām atbilstoši datu lauka tipam un validācijām.
- Turpmākos punktus aizpilda, balstoties uz pacienta sniegto informāciju, kā arī ārstniecības personas sniegtajiem datiem par ārstēšanas epizodi.

Tautība	Atzīmē tautību.
Nodarbošanās	Norāda pacienta nodarbošanos:
<i>Pirmsskolas vecuma bērns</i>	jāatzīmē bērniem, kuri vēl nav uzsākuši skolas gaitas (arī zīdaiņiem un mazuļiem);
<i>Skolēns</i>	jāatzīmē personām, kuras apmeklē sākumskolu, pamatskolu vai vidusskolu;
<i>Students</i>	jāatzīmē personām, kuras studē;
<i>Strādnieks</i>	jāatzīmē fiziska darba veicējiem (piemēram, krāvēji, ceļu meistari utt.);
<i>Kalpotājs</i>	jāatzīmē garīga darba veicējiem un citiem, kuri nav fiziska darba veicēji (piemēram, ārsti, grāmatveži utt.);
<i>Zemnieks</i>	jāatzīmē personām, kuras kā individuālā uzņēmuma vadītāji ražo lauksaimniecības produkciju, izmantojot speciāli šim mērķim paredzēto galveno ražošanas līdzekli – zemi;
<i>Mājsaimnieks</i>	jāatzīmē personām, kuras nestrādā algotu darbu un veic neapmaksātus mājsaimniecības darbus savās mājās, piemēram, personām, kuras rūpējas par māju, bērniem un veciem cilvēkiem. Jāatzīmē tikai tiem, kuri nav darba attiecībās;
<i>Pašnodarbinātais</i>	jāatzīmē personām, kuras Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicēji un nav citās darba attiecībās, kur saņem atalgojumu kā algota darba veicēji.;
<i>Bezdarbnieks</i>	jāatzīmē personām, kuras nestrādā un nav pagaidu prombūtnē no darba. Bezdarbnieks var būt un var nebūt reģistrējies Nodarbinātības valsts aģentūrā. Ietilpst arī tās personas, kuras darbu nemeklē, jo darbu jau atradušas un uzsāks to trīs mēnešu laikā;
<i>Pensionārs</i>	jāatzīmē personām, kuras saņem kādu no pensijas veidiem (vecuma, invaliditātes, apgādnieka zaudējuma, izdienas vai pensiju pēc speciāliem lēmumiem, piemēram, tiesības uz pensijām ir visiem Černobiļas AES avārijas seku likvidētājiem un viņu ģimenes locekļiem). Šeit netiek iekļauti strādājošie pensionāri;
<i>Invalīds</i>	persona, kurai piešķirta Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) noteikta invaliditāte. Invalīds jānorāda gadījumā, ja persona neatbilst nevienam citam no nodarbošanās veidiem (piemēram, pensijas vecuma cilvēks, kurš ir invalīds un saņem invaliditātes pabalstu, reģistrējams kā pensionārs);
<i>Ilgstoši darba nespējīgs</i>	jāatzīmē personām, kuras atrodas pagaidu prombūtnē no darba, piemēram, bezalgas atvaļinājumā vai bērnu kopšanas atvaļinājumā;
<i>Bez noteiktas nodarbošanās</i>	jāatzīmē personām, kurām nevar izšķirt vienu noteiktu nodarbošanās veidu, atbilst vairāki varianti vai arī nodarbošanās regulāri mainās.

Pavalstniecība*	Norāda valsti, kuras pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs ir pacients.
Vecums traumas gūšanas brīdī (pilni gadi)	Nav iespējams norādīt (pasīvs lauks). Automātiski tiek aprēķināts, par pamatu ņemot personas dzimšanas datus un iestāšanās datumu.
Traumas gūšanas brīdī pacientei ir grūtniecība	Atzīmē ☒ , ja pacientei ir grūtniecība, un norāda gestācijas nedēļu.

Uzskaites dati

! Pasvītrotajos kartes lauku nosaukumos pieejama saite uz IDB kodēšanas rokasgrāmatas lietošanas vadlīnijām un kodu pārskatu.

No stacionāra izrakstītā (mirušā) pacienta kartes numurs vai ambulatorā pacienta medicīniskās kartes numurs*	Ieraksta no stacionāra izrakstīta vai miruša pacienta medicīniskās kartes dokumentācijas numuru (šī numura beigās vēlams pierakstīt klāt reģistrēšanas gadu (piemēram, stacionāra piešķirts dokumentācijas Nr. 2017.gadā reģistrētam pacientam ir 0000123. Reģistrā nepieciešams ievadīt – 0000123/2017).
--	---

Pacienta ierašanās neatliekamās palīdzības nodaļā/stacionāra ambulatorajā daļā

Datums un laiks*	Norāda datumu un laiku, kad pacients ieradies ārstniecības iestādē.
Datums, kad pacients izrakstīts no ārstniecības iestādes*	Norāda datumu un laiku, kad pacients izrakstīts no ārstniecības iestādes. Ja izrakstīšanās datums sakrīt ar ierašanās datumu, atzīmē ☒ .
Ārstēšana un turpmākā norise*	Ārstēšanas veids pēc neatliekamās palīdzības nodaļas apmeklējuma norādīt kodu atbilstoši IDB klasifikācijai.

Ņemt vērā!

Ja pacients tika stacionēts, nepieciešams norādīt kodu 5 „*Saņēmis ārstēšanu un uzņemts šajā pašā slimnīcā*” vai kodu 8 „*Miris hospitalizācijas laikā*”.

- Ja pacients tika uzņemts stacionārā, bet pēc pāris dienām tiek pārvests uz citu slimnīcu, nepieciešams norādīt kodu 5 „*Saņēmis ārstēšanu un uzņemts šajā pašā slimnīcā*”, nevis kodu 6 „*Pārvests uz citu slimnīcu*”. Pretējā gadījumā netiek aprēķināts slimnīcā pavadīto dienu skaits.

<u>Slimnīcā pavadīto dienu skaits</u>	Pasīvs lauks. Ja tiek norādīts kods 5 vai kods 8, tad stacionārā pavadīto dienu skaits tiek aprēķināts automātiski, par pamatu ņemot iestāšanās un izrakstīšanās datumus.
--	---

Kad gūta trauma/ievainojums vai notikusi saindēšanās

<u>Datums un laiks*</u>	Norāda datumu un laiku, kurā pacients guvis traumu/ievainojumu vai notikusi saindēšanās. Ja konkrēts ievainojuma datums vai laiks nav zināms, nepieciešams veikt atzīmi ☒ norādītajos laukos.
--------------------------------	---

Traumas/ievainojuma/saindēšanās gūšanas brīdī pacients bijis

Atzīmēt , ja traumas/ievainojuma/saindēšanās brīdī pacients bijis:

- alkohola reibumā
- narkotisko/psihotropo vielu apreibumā
- toksisko vai citu apreibinošo vielu reibumā

Ievainojums

<u>Notikuma norises vieta*</u>	Atbilstoši IDB klasifikācijai - norāda notikuma norises vietas kodu, kur gūta trauma vai notikusi saindēšanās notikuma sākumā, nevis vietu ievainojumu izraisošā notikuma beigu brīdī.
---------------------------------------	--

<u>Ievainojuma veids*</u>	Jānorāda atbilstoši IDB klasifikācijai.
----------------------------------	---

<u>Ievainotā ķermeņa daļa*</u>	Jānorāda atbilstoši IDB klasifikācijai. Ja pacientam ir vairāki ievainojuma veidi, kā pirmo jākodē smagāko. Paplašinājuma kodā norāda precizētu ievainoto ķermeņa daļu, kā arī atzīmējot attiecīgo pusi ar ☒ .	Pirmais kodētais ievainojums attiecināts uz pirmo kodēto ķermeņa daļu, bet otrs kodētais ievainojums (ja tāds ir) – uz otro kodēto ķermeņa daļu. Vissmagākais ievainojums vienmēr kodējams pirmais.
---------------------------------------	--	---

Diagnoze*	Norāda diagnožu kodu, atbilstoši SSK-10 (S00.0-T78.9)
<p>Nemt vērā!</p> <ul style="list-style-type: none"> Ievadot ievainojuma veidu un ievainoto ķermeņa daļu, sistēmā ir ieviesti nosacījumi, kas piedāvās iespējamās diagnožu kodus atbilstoši norādītajiem kodiem. Diagnozēm atbilstošo ievainojumu veidi un ķermeņa daļu kodi pieejami SPKC mājas lapā ievietotajā metodiskajā materiālā „Gūtā ievainojuma kodēšanas atbilstība SSK-10 diagnožu kodiem”. Sistēmā ir iespējams ievadīt vairākus ievainojuma veidus un diagnožu kodus (piemēram, rokas lūzumu un smadzeņu satricinājumu vienlaicīgi). Tomēr, apkopojot datus un veicot datu analīzi, ņemti vērā tiks pirmie divi ievadītie ievainojuma veidi, tādēļ, ja pacientam ir vairāki ievainojuma veidi, kā pirmo jākodē <u>smagāko</u>. Lai pievienotu jaunu ievainojuma veidu, ievainoto ķermeņa daļu un diagnozi, nepieciešams ievainojuma sadaļā spiest uz “+” zīmes. Kodējot ievainojumu, iespējams precizēt arī ķermeņa anatomisko vienību. 	
Blakusdiagnoze	Tiek norādīta gan akūtas veselības pasliktināšanās gadījumā (piemēram, epilepsijas lēkme, ģībonis, insults), kā rezultātā pacients guva ievainojumu, gan arī ilgstošas slimības (piemēram, alkohola vai narkotisko vielu atkarība vai pārmērīga lietošana, psihiski uzvedības traucējumi), kas varētu būt veicinošs faktors gūtajai traumai, ievainojumam vai saindēšanās gadījumam. Iespējams pievienot līdz divām blakusdiagnozēm.
Nolūks*	<p>Jāizvēlas kods, kas vislabāk raksturo ievainojuma rašanās nolūku atbilstoši IDB kodēšanas rokasgrāmatai. <u>Modulis "Tīšs paškaitējums"</u>. Ja atzīmēts kods 2 „<i>Tīšs paškaitējums</i>”, jānorāda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u><i>Tuvākais riska faktors</i></u> - <u><i>Agrāk veikts tīšs paškaitējums</i></u> <p><u>Modulis "Vardarbība"</u>. Ja atzīmēts kods 3 „<i>Uzbrukums</i>” vai kods 4 „<i>Cita veida vardarbība</i>”, jānorāda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u><i>Vainīgā saistība ar upuri</i></u> - <u><i>Vainīgā dzimums</i></u> - <u><i>Vainīgā vecuma grupa</i></u> - <u><i>Uzbrukuma iemesls</i></u>
<p>Nemt vērā! Tīša paškaitējuma gadījumā aktuālākais riska faktors „Ļaunprātīga izmantošana” nozīmē to, ka pacients guva ievainojumu vai saindējās, veicot tīšu paškaitējumu tādēļ, ka kāda cita fiziska vai juridiska persona izmantoja, pievīla vai apmānīja pacientu ļaunprātīgos nolūkos. Ar šo riska faktoru netiek domāta pacienta ļaunprātīga alkohola vai psihoaktīvo/psihotropo/toksisko vielu lietošana apreibināšanās nolūkos. Šādi alkohola vai narkotisko vielu lietošanas gadījumi, kad persona ir nokļuvusi stacionārā neapzināti, bez mērķa nodarīt sev apzinātu kaitējumu veselībai vai dzīvībai, jākodē kā netīši (piemēram, opioīdu atkarīga persona lieto tramadolu ļaunprātīgi – lai apreibinātos, taču nejaušības dēļ ir notikusi pārdozēšana, kā rezultātā pacients nokļuvis stacionārā).</p>	
<p><i>Piemēri nolūka kodēšanai:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Ievainojumi, ko guvis vardarbības gadījuma aculiecinieks vai konfliktā neiesaistīta persona - <u>uzbrukums</u>;</i> <i>Ievainojums gūts dzīvnieka uzbrukuma rezultātā (suņa kodiens u.c.) – <u>netīšs</u>;</i> <i>Dzīvnieku kāda persona izmantojusi kā ieroci ar nolūku izraisīt ievainojumu – <u>uzbrukums</u>;</i> <i>Suicīds, parasuicīds un pašsakropļošanās (apzināti veikti iegriezumi ādā utt.) - <u>tīšs paškaitējums</u>;</i> <i>Bērnu (līdz 5 gadu vecumam) traumas/ievainojumi/saindēšanās parasti ir kodējami kā <u>netīši</u>, ja vien nav bijusi vardarbība, vai bērns pats, piemēram, dusmās sitot savu galvu, guvis konkrēto ievainojumu – <u>tīšs paškaitējums</u>;</i> <i>Alkohola reibumā pacients iedzēris medikamentus, jo apnicis dzīvot – <u>tīšs paškaitējums</u>;</i> <i>Atrasts nekontaktējams alkohola reibumā uz ielas – <u>netīšs nolūks</u>;</i> <i>Lietojis alkoholu, amfetamīnu u.c. – <u>netīšs nolūks</u>.</i> 	

<p><u>Nodarbe traumas / ievainojuma gūšanas / saindēšanās brīdī*</u></p>	<p>Jānorāda nodarbes veids, kurā ievainotā persona bija iesaistīta ievainojuma gūšanas brīdī.</p>
<p><u>Ņemt vērā!</u> Modulis "Sports". Ja pie nodarbes atzīmēts kods 03.1 „<i>Fiziskā audzināšana skolā</i>” vai kods 04 „<i>Sports un fiziski vingrinājumi brīvajā laikā</i>”, nepieciešams precizēt sporta veidu, norādot sporta vai fiziskā vingrinājuma veidu, ar kuru ievainotā persona nodarbojās ievainojuma gūšanas brīdī.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuālu nodarbi, kas saistīta ar komandas sporta veidu, kodēt kā komandu sporta veidu. <i>Piemēram, ja ievainojums radies, pacientam spēlējot basketbolu vienatnē, kodējiet veidu kā Basketbols</i> (kods 01.01). • Konkrētā sporta veida treniņu kodēt kā attiecīgo sporta veidu. <i>Piemēram, ja dalībnieks ir guvis ievainojumus futbola treniņa laikā, cilājot svarus. Šādā gadījumā sporta veids jākodē kā Futbols</i> (kods 01.09, 01.10 vai 01.11). • Kodējot traumas, kas gūtas futbola spēles laikā, ņemt vērā, ka Latvijā visbiežāk spēlētais futbola veids, ko spēlē ar kājām un apaļu bumbu, ir Eiropas futbols. Amerikāņu un gēļu futbols tiek spēlēts ar rokām un iegarenu (ovālu) bumbu. <p>Tīša paškaitējuma gadījumā, ja nav precizēta nodarbe, nepieciešams norādīt kodu 98.2 „<i>Cita veida precizēta nodarbe</i>”, kas sevī ietver pašnāvības mēģinājumu.</p>	
<p><u>Stāstījums / iss apraksts</u> (piemēram, apstākļi, cēloņi, priekšmeta vai vielas specifiskais nosaukums)</p>	<p>Ieraksta papildus informāciju par gūto traumu/ievainojumu/saindēšanos (notikuma apraksts). Ieteicams informāciju rakstīt aprakstoši, lai būtu precīzāk nosakāmi notikuma cēloņi, vieta, notikumu secība, apstākļi. Vēlams sniegt informāciju uz jautājumiem: Ko? Kur? Kas notika? Kā? Kādi priekšmeti/vielas bija iesaistīti? Kāds ievainojums? Stāstījums ir paredzēts arī tādēļ, lai iegūtu vairāk informācijas par notikumu secību, kuru rezultātā ir radies ievainojums. Īpaši noderīgi, ja informācija saturētu datus par ievainojumu vai saindēšanās izraisošā <u>priekšmeta vai vielas nosaukumu</u>, fabrikas marku un priekšmeta funkcionālo stāvokli. Īss apraksts ir nozīmīgs, veicot reģistrēto datu kvalitātes pārbaudi un detalizētāku izraisošā notikuma analīzi.</p>

A daļa - traumas un ievainojumi

Kartes A daļa aizpildāma vienīgi traumu un ievainojumu gadījumā (S00.0 – T35.7 un T66 – T78.9; pēc SSK-10).

<u>Traumas/ievainojuma pamatmehānisms*</u>	Trīs kodēšanas līmeņos (no kuriem trešais ir visdetalizētākais) norāda veidu, darbību, kas aizsāka ievainojumu izraisīto notikumu .
<u>Traumas/ievainojums tiešais mehānisms*</u>	Trīs kodēšanas līmeņos norāda veidu, darbību, kas izraisīja esošo fizisko bojājumu personai. Informācija par ievainojuma mehānismu nedublējas, bet viena otru papildina, tomēr ir gadījumi, kad pamatmehānisms un tiešais mehānisms ir viens un tas pats. <i>Piemēri ievainojuma mehānisma kodēšanā:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pacients ievainojumu guvis, iegriezot sev pirkstā – iegriešana (kods 02.13) ir jānorāda gan pie pamatmehānisma, gan tiešā mehānisma. 2. Sieviete ejot paslīdējusi un krītot atsitusi galvu pret galda malu – kritiens (kods 01.52) jānorāda kā pamatmehānisms un sadursme ar nekustīgu priekšmetu (kods 01.22) jānorāda kā tiešais mehānisms.
Ievainojums transporta negadījumā*	Ievadot sistēmā traumu/ievainojuma karti, šajā punktā automātiski ir norādīts „Nē”. Ja trauma/ievainojums gūts transporta negadījumā, nepieciešams norādīt „Jā”. Tiklīdz tiek norādīts „Jā”, aktīvs kļūst “Transporta” modulis.
<u>Modulis "Transports"</u>	
<u>Ievainotās personas pārvietošanās veids (transports)</u>	Norāda ievainotās personas pārvietošanās veidu traumas gūšanas brīdī.
<u>Ievainotās personas loma transporta negadījumā</u>	Norāda cietušā lomu transporta negadījumā.
<u>Otra transporta negadījumā iesaistītā puse</u>	Norāda ievainojuma gūšanas brīdī iesaistīto otro pusi.
<u>Pamatpriekšmets*</u>	Trīs kodēšanas līmeņos norāda priekšmetu vai vielu, kas ir iesaistīta pašā ievainojumu izraisītajā notikuma sākumā .
<u>Tiešais priekšmets*</u>	Trīs kodēšanas līmeņos norāda priekšmetu vai vielu, kas ir izraisījis esošo fizisko kaitējumu .
<u>Starppriekšmets*</u>	Trīs kodēšanas līmeņos norāda citu priekšmetu vai vielu, kas iesaistīts ievainojumu izraisītajā notikumā. <i>Piemēri ievainojumu izraisītajā priekšmeta vai vielas kodēšanā:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Pacients alkohola reibumā, ejot pa apledojošu ietvi, kritis un sasitis galvu pret asfaltu – kā pamatpriekšmets šajā gadījumā jānorāda ledus (kods 16.0101), tiešais priekšmets – asfaltēta virsma (kods 16.0205), starppriekšmets – alkoholiskie dzērieni (kods 19.0130). - Pacients, griežot maizi, ar nazi nejauši iegrieza sev pirkstā – kā pamatpriekšmets šajā gadījumā jānorāda nazis (kods 08.0105), tiešais priekšmets – nazis (08.0105), starppriekšmets – pats cilvēks (kods 13.0701) vai arī priekšmets vai viela nav precizēta (kods 99.9999).

B daļa – saindēšanās

Kartes B daļa aizpildāma vienīgi saindēšanās gadījumos (T36.0-T65.9; pēc SSK-10).

Pacienta ķermeņa masa (kg)	Ieraksta pacienta ķermeņa masu kilogramos.
Pacienta ierašanās ārstniecības iestādē	Norāda veidu, kā pacients nokļuva/tika nogādāts ārstniecības iestādē.
Vietas kategorija, kur notika saindēšanās	Norāda vietu, kur notika saindēšanās.
Saindēšanos izraisījušās vielas nosaukums, aktīvais ingredients un vielas grupa	
- Vielas nosaukums, aktīvais ingredients - Vielas grupa - Vielas daudzums	Brīvā teksta formā ierakstot, norāda vielas nosaukumu un vielas aktīvo ingredientu. Vielas grupu norāda, izvēloties nepieciešamo no klasifikatora piedāvātajiem kodiem. Vielas daudzumu ieraksta ar cipariem, kur daļas tiek atdalītas ar punktu (piemēram, 2.45 ml). Norāda ierakstītā vielas daudzuma mērvienību (%o, g, l, mg, ml, cits vai nav informācijas).
Ņemt vērā!	
<ul style="list-style-type: none"> • Ja saindēšanās ir bijusi vairāku vielu lietošanas dēļ, tās visas nepieciešams pievienot lietoto vielu sadaļā, taču, apkopojot datus un veicot datu analīzi, vērā tiks ņemtas pirmās trīs vielas, tāpēc būtiski kā pirmās trīs kodēt nozīmīgākās. • Lai reģistrētu vairākas vielas, nepieciešams atvērt jaunus laukus, kuros norādīt informāciju. To var izdarīt spiežot uz zaļās “+” zīmes. • Būtiski sekot līdzi, lai pievienotās vielas atbilst norādītajai diagnozei un otrādi. Ja ir norādītas vairākas saindēšanās diagnozes, tad arī vielām vielu sadaļā ir jābūt attiecīgi pēc norādītajām diagnozēm. 	
Sākotnējais klīniskais stāvoklis	Norāda klīnisko stāvokli, pacientam nokļūstot ārstniecības iestādē: bez klīniskajiem simptomiem / viegls / vidējs / smags.
Saindēšanās ekspozīcija	
Ekspozīcijas raksturs	Norāda ekspozīcijas raksturu, kāds ir pacientam konkrētās saindēšanās gadījumā: akūts / hronisks / nezināms.
Ekspozīcijas ilgums un mērvienība	Ciparu veidā ierakstot, norāda vielas iedarbības ilgumu uz personu. Norāda mērvienību (minūtes, stundas, dienas vai mēneši).
Vielas iekļūšanas ceļš organismā	
Nepieciešams norādīt veidu, kā konkrētā viela, kas izraisījusi saindēšanos, nokļuva pacienta organismā. Ir iespējams atzīmēt vairākus iekļūšanas ceļus. Atzīmējot „cita injekcija” vai „cits veids”, nepieciešams precizēt vielas iekļūšanas veidu, ierakstot to brīvā formātā.	
Ārstēšana	
Norāda pielietoto ārstēšanu pacientam. Ir iespējams atzīmēt vairākus pielietotās ārstēšanas veidus. Norādot „antidots” vai „cita”, nepieciešams precizēt atzīmēto informāciju, ierakstot to brīvā formātā.	
Saindēšanās iznākums, pacientam izrakstoties no ārstniecības iestādes	Atzīmē, kāds ir iznākums, pacientam izrakstoties. Kods 6 „nāve citu iemeslu dēļ” nozīmē, ka pacients miris hospitalizācijas laikā, taču nāves iemesls ir cits, ar konkrēto stacionēšanas iemeslu nesaistīts (piemēram, pacients stacionēts alkohola intoksikācijas dēļ, taču miris pneimonijas dēļ, ar kuru bija saslimis pirms gūtās traumas).

Algoritms informācijas sniegšanai par saindēšanās gadījumiem, kuros lietotas jaunās psihoaktīvās vielas (JPV)

Kartes B daļā "Saindēšanos izraisījušās vielas nosaukums, aktīvais ingredients un vielas grupa" kā vielas nosaukumu nepieciešams norādīt „jaunās psihoaktīvās vielas”, ja:

- Pacients pats norāda, ka lietojis jaunās psihoaktīvās vielas;
  - Ķīmiski toksikoloģiskās analīzes uzrāda jauno psihoaktīvo vielu lietošanu;
  - Pacients pats norāda, ka lietojis jaunās psihoaktīvās vielas, bet ķīmiski toksikoloģiskās analīzes tās neuzrāda;
  - Stacionēts citu vielu lietošanas dēļ, taču anamnēzē norādīta bieža vai regulāra JPV lietošana.
1. Stāstījuma sadaļā būtiski ir norādīt jebkādu informāciju saistībā ar JPV lietošanu. Ja ir pieejama precīza informācija par vielas nosaukumu, ļoti svarīgi to ir norādīt stāstījuma sadaļā!
  2. Saindēšanās gadījumos (T36.0-T65.9), kuri saistīti ar JPV lietošanu, kā vielas nosaukumu norādīt „jaunās psihoaktīvās vielas”. Pie vielu grupas nepieciešams norādīt „*Citas precizētas "ielas" vai izklaides nolūkos lietotas narkotikas*” (20.2498) vai „*"Ielas" vai izklaides nolūkos lietotas narkotiskās vielas, bez precizējuma*” (20.2499). Ja ir zināms vielas aktīvais ingredients, attiecīgajā laukā arī to ir nepieciešams norādīt. Gadījumā, ja ir lietotas vairākas vielas, norādīt arī citas vielas, kas tika lietotas. Lai pievienotu jaunu vielu, jāspiež uz “+” zīmes.
  3. Stacionēšanu, kas saistīta ar saindēšanos JPV lietošanas dēļ, nepieciešams kodēt ar diagnožu kodu T40.4 „Citi sintētiski narkotiski līdzekļi”. Gadījumos, ja ir bijusi saindēšanās vairāku vielu lietošanas dēļ, pie ievainojuma veida norādīt precizētas diagnozes, kuru dēļ notikusi saindēšanās (piemēram, alkohola un „spice” lietošanas gadījumā norādīt divus ievainojuma veidus – saindēšanās ar alkoholu T51.0-T51.9 un saindēšanās ar citiem sintētiskiem narkotiskiem līdzekļiem T40.4). Uzskaites datu sadaļā atzīmējot , vai pacients bijis alkohola reibumā; narkotisko/psihotropo vielu reibumā; toksisko vai citu apreibinošo vielu reibumā.

C daļa – saindēšanās ar pesticīdiem

Kartes C daļa aizpildāma vienīgi gadījumos, kad notikusi saindēšanās ar pesticīdiem (T60.0-T60.9; pēc SSK-10).

Nodarbe saindēšanās brīdī	Norāda kodu atbilstoši piedāvātajai klasifikācijai.
Produkta nosaukums	Brīvā teksta formātā norāda produkta nosaukumu un tā koncentrāciju. Ja produkts nav zināms, bet ir aizdomas par konkrēto produktu, to norāda ierakstot un veicot atzīmi ☒ pie lauciņa „Aizdomas par konkrētu produktu”. Ja produkts nav zināms, veic atzīmi ☒ pie lauciņa „Nezināms produkts”, līdz ar ko nākamie lauki kļūst pasīvi, tajos nav iespējams norādīt ne produkta nosaukumu, ne koncentrāciju.
Vielas ķīmiskais tips	Norāda kodu atbilstoši piedāvātajai klasifikācijai.

Kontaktinformācija jautājumu un neskaidrību gadījumā:

Annika Smilga-Veide

Slimību profilakses un kontroles centra

Reģistru pārraudzības nodaļas

Sabiedrības veselības analītiķe

Tālrunis: 67475146

E-pasta adrese: annika.smilga@spkc.gov.lv

Sarmīte Pliča

Slimību profilakses un kontroles centra

Reģistru pārraudzības nodaļas

Sabiedrības veselības analītiķe

Tālrunis: 67387665

E-pasta adrese: sarmite.plica@spkc.gov.lv

Pielikums

IDB kodēšanas rekomendācijas un piemēri

Kodējot sporta un fizisko vingrinājumu zonu, ir jāizšķiras par vietu, kur trauma notikusi: Mājās (1), Institucionālā dzīvesvietā (2), Skolā, izglītības zonā (4), Speciāli, tikai sporta vajadzībām paredzētās vietās (5), Atpūtas zonā (10) vai Komercedarbības zonā (11). Atkarībā no šīs izvēles atšķiras arī nodarbes kods ievainojuma gūšanas brīdī. Respektīvi, notikuma norises vietas kodam un nodarbes kodam traumas gūšanas brīdī ir jābūt savstarpēji saskaņotiem (piemēram, skolas fizikultūras nodarbības laikā, spēlējot basketbolu, kritis uz koka grīdas, aizķeroties aiz malā sakrautiem sporta paklājiem):

- Traumas vieta: *04.30 Sporta un fizisko vingrinājumu zona skolā vai izglītības zonā;*
- Traumas pamatmehānisms: *01.51 Kritiens un klupiens, aizķeroties tai pašā līmenī;*
- Traumas tiešais mehānisms: *01.22 Sadursme ar nekustīgu priekšmetu;*
- Aktivitāte traumas brīdī: *03.1 Fiziskā audzināšana skolā, skolas sporta nodarbībās;*
- Sporta veids, kurā gūta trauma: *1.01 Basketbols;*
- Pamatpriekšmets: *10.0320 Sporta paklājs;*
- Tiešais priekšmets: *14.0310 Koka grīda;*
- Starppriekšmets: *13.0701 Pats cilvēks vai 99.9999 Priekšmets vai viela nav precizēta.*

Kodējot traumas ievainojuma veidu, ir jāievēro šī koda atbilstība SSK-10 kodam un traumētās ķermeņa daļas kodam:

- Smadzeņu satricinājums ir jākodē ar kodu *10 Smadzeņu satricinājums;*
- Kodējot apdegumu, ir jāizšķiras starp kodu *14 Apdegums, applaucējums, kodu 15 Ķīmiskais apdegums* un kodu *17 Saules un Rtg staru apstarojums.*

Kodējot traumēto ķermeņa daļu, tai ir jāatbilst SSK-10 kodam un traumas ievainojuma veidam. Elektroniskajā datubāzes versijā ir ieviesti nosacījumi, kas nodrošina šo parametru atbilstību viens otram. Tādējādi nav iespējams ievadīt nepareizu informāciju (piemēram, ja izvēlētais ievainojuma veids ir kods *10 Smadzeņu satricinājums*, tad pie Ievainotās ķermeņa daļas un SSK-10 diagnozes tiek piedāvāti tikai atbilstošie kodi; šajā gadījumā Ievainotā ķermeņa daļa var būt tikai kods *1.30 Smadzenes* un SSK-10 diagnoze *S06.0 Smadzeņu satricinājums*).

- Kodējot ir jāizvērtē sniegtais SSK-10 kods un tekstā aprakstītā informācija;
- Ja minētā ķermeņa daļa ir, piemēram, piere – jākodē ir *1.28 Cita precizēta sejas daļa;*
- Ja aprakstā ir minēta tikai seja un arī SSK-10 kods nedod konkrētāku informāciju, tad kodam ir jābūt *1.29 Sejas daļa bez zināma precizējuma;*
- Ja minētā ķermeņa daļa ir galvas matainā daļa, jākodē ir *1.98 Cita precizēta galvas daļa;*
- Kods *1.99* ir lietojams tikai gadījumā, ja nav nekāda precizējuma;
- Ja lūzuma gadījumā ir minēts plaukstas locītavas apvidus, ir jāizvērtē SSK-10 kods un teksta daļa, un atbilstoši jākodē ar *4.50 Apakšdelms* vai *4.71 Plauksta*. Kods *4.61 Plaukstas locītava* būtu korektāk lietojams, ja trauma ir saišu sastiepums, pamežģījums;
- Ja ir pēdas locītavas saišu sastiepums, pamežģījums, tā kā starp kodiem nav pēdas locītavas, tad var lietot kodu *5.50 Potīte;*
- Ja trauma ir metakarpālo vai metatarsālo kaulu lūzums, jākodē ir attiecīgi *4.71 Plauksta* vai *5.61 Pēda*, nevis rokas vai kājas pirksti;
- Ja ir sasitums vai sastiepums, pamežģījums, mežģījums gūžas apvidū, var kodēt ar *5.10 Gūža;*
- Ja ir minēts lūzums gūžas apvidū, pēc SSK-10 koda un apraksta ir jāizvērtē vai lokalizācija ir *5.20 Augšstilbs* vai *3.44 Iegurnis*.

Ievainojuma mehānisms:

Pamatmehānisms – mehānisms, kura rezultātā ir attīstījies ievainojums

Tiešais mehānisms – mehānisms, kas ir tiešais fiziskā bojājuma cēlonis

Piemēri:

- *Nokritis, braucot ar slēpēm no kalna*
  - Pamatmehānisms: 01.52 Kritiens un klupiens, paslīdot tai pašā līmenī
  - Tiešais mehānisms: 01.22 Sadursme ar nekustīgu priekšmetu
- *Mājās, istabā aizķērās kāja aiz elektrības vada kāja, un krītot atsitās pret koka durvīm*
  - Pamatmehānisms: 01.51 Kritiens un klupiens, aizķeroties tai pašā līmenī
  - Tiešais mehānisms: 01.22 Sadursme ar nekustīgu priekšmetu
- *Stumjot vieglo automašīnu, izmežģīja pleca locītavu*
  - Pamatmehānisms: 07.10 Pārpūle grūdienu vai rāviena dēļ;
  - Tiešais mehānisms: 07.10 Pārpūle grūdienu vai rāviena dēļ
- *Ejot pa ielu, paslīdēja uz ledus un pamežģīja pēdas locītavu*
  - Pamatmehānisms: 01.52 Kritiens un klupiens, paslīdot tai pašā līmenī;
  - Tiešais mehānisms: 07.80 Cita veida precizēta fiziska pārpūle
- *Iegrieza pirkstā ar nazi*
  - Pamatmehānisms: 02.13 Iegriezums, iešņāpums, iecirtums;
  - Tiešais mehānisms: 02.13 Iegriezums, iešņāpums, iecirtums
- *Alkohola reibumā uzkrīta motorzāģim*
  - Pamatmehānisms: 01.58 Cita veida precizēts kritiens, klupiens [..];
  - Tiešais mehānisms: 03.20 Sadursme ar mehānismu
- *Zāģējot malku ar rokas zāģi nejauši iezāģēja rokā*
  - Pamatmehānisms: 02.14 Plēsums, pārrāvums, iezāģējums;
  - Tiešais mehānisms: 02.14 Plēsums, pārrāvums, iezāģējums
- *Pludmalē sauļojoties, guva ķermeņa saules apdegumu*
  - Pamatmehānisms: 98.24 Saules gaismas ietekme;
  - Tiešais mehānisms: 98.24 Saules gaismas ietekme
- *Strādājot ar fleksi, acī iekļuva metāla skaida*
  - Pamatmehānisms: 98.11 Svešķermenis acī vai tā iekļūšana acī vai caur aci
  - Tiešais mehānisms: 98.11 Svešķermenis acī vai tā iekļūšana acī vai caur aci
- *Mežā iekoda ērce*
  - Pamatmehānisms: 02.38 Cita veida precizēts kodiens, dzēliens indes ievadīšana
  - Tiešais mehānisms: 02.38 Cita veida precizēts kodiens, dzēliens indes ievadīšana
- *Uzlēja sev virsū karstu tēju*
  - Pamatmehānisms: 04.11 Saskare ar karstu šķidrumu
  - Tiešais mehānisms: 04.11 Saskare ar karstu šķidrumu
- *Dārzā acī iedūrās koka zariņš*
  - Pamatmehānisms: 02.28 Cita veida precizēts punktvēda dūriens
  - Tiešais mehānisms: 01.60 Nobrāzums, noberzums
- *Alkohola dzērumā vīrs ar kulaku iesitis:*
  - Pamatmehānisms: 01.31 Cita cilvēka trieciens vai spēriens
  - Tiešais mehānisms: 01.31 Cita cilvēka trieciens vai spēriens
- *Uz ielas nepazīstams sadūra ar nazi:*
  - Pamatmehānisms: 01.31 Cita cilvēka trieciens vai spēriens
  - Tiešais mehānisms: 02.21. Asmens dūriens

- Mehānisms transporta negadījumā jākodē sekojoši – *01.21 Sadursme ar kustīgu priekšmetu*, ja ir notriekts stāvošs gājējs; *01.24 Trieciens ar kustīgu objektu [..]*, ja notriekts ir ejošs gājējs vai velobraucējs, un *01.80 Cita veida precizēta saskare ar trulu spēku*, ja trauma gūta avārijā, esot transportlīdzeklī.
- Kodējot mehānismu, ir jāatceras, ka kodi *02.13 Iegriezums, iešņāpums, iecirtums* un *02.14 Plēsums, pārrāvums, iezāģējums* ir lietojami, kodējot saskari tikai ar nemotorizētām ierīcēm. Ja trauma gūta saskares rezultātā ar jebkura veida motorizētu mehānismu (motorzāģi, elektrisko ēveli, blenderi utt.), ir jālieto kods *03.20 Sadursme ar mehānismu*.
- Kodējot kritienus, ir jāvērtē arī pārējā informācija. Kods *01.51 Kritiens aizķeroties* vai *01.52 Kritiens paslīdot* var tikt lietoti, ja ir norāde uz aizķeršanos vai paslīdēšanu. Priekšmetam, aiz kā cietušais ir aizķēries vai uz kā paslīdējis, ir jāatspoguļojas Ievainojumu izraisošā priekšmeta vai vielas kodā. Ja ir rakstīts vienīgi „kritiens” korekti būtu kodēt ar *01.59 Kritiens [..] bez precizējuma*.
- Kritienu veselības pasliktināšanās rezultātā (epilepsijas lēkme, kāda sirdskaite, ģībonis, kritiens alkohola reibumā) būtu jākodē ar *01.58 Cita veida precizēts kritiens* vai *01.53 Cita veida kritiens tai pašā līmenī* (ja ir tāda norāde), norādot cēloni ar SSK-10 kodu (ja tāds jau nav) un arī teksta veidā sadaļā Stāstījums.
- Kritiens no velosipēda ir jādiferencē atkarībā no tā veida – *01.54 kritiens no bērnu velosipēda* un *01.55 kritiens no pieaugušo velosipēda*. Visa veida kritieni no velosipēda neatkarīgi no traumas veida vietas ir jāuzskata par transporta negadījumu un attiecīgi jākodē, piemēram, Transporta veids - *02.0 Velosipēds*; Ievainotās personas loma – *02 Šoferis*; Otra iesaistītā puse – *15.9 Otra puse nav iesaistīta*. Izņēmums ir traumas, kas gūtas braucot ar bērnu trīsriteņiem, respektīvi, kam pielietojums vairāk ir rotaļas, nevis pārvietošanās.
- Ja ir ierauta skabarga, tad mehānisms ir *02.21 Asmens dūriens*. Kods *98 Cita veida precizēts ievainojuma mehānisms* vairāk ir paredzēts, ja svešķermeņi iekļuvuši caur dabiskajām atverēm.

Nodarbe ievainojuma gūšanas brīdī:

- Mazu bērnu darbības visbiežāk var tikt kodētas kā *05.2 Rotaļas*. Izņēmums ir gadījumi, kad bērns cietis no vardarbības vai veicis tīšu paškaitējumu, piemēram, sitis galvu pret sienu dusmu brīdī – šādā gadījumā ir lietojams kods *98.2 Cita veida precizēta nodarbe*;
- Ja nav norādīts pārvietošanās iemesls ar velosipēdu (piemēram, *Pārvietošanās uz algotu darbavietu vai no tās* – kods *01.1*; *Pārvietošanās uz nealgotu darbavietu vai no tās* – kods *02.1*), var izmantot kodu *05.1 Brīvais laiks*, kas ietver braukšanu ar velosipēdu vai *08.0 Citur neklasificēta pārvietošanās*.
- Ja kā aktivitāte ir minēta tikai pārvietošanās bez sīkāka precizējuma, koda *08.0 Citur nekvalificēta pārvietošanās* vietā labāk būtu lietot kodu *98.1 Vispārēja pastaiga*.
- Gadījumos, kad aktivitāte ir malkas zāģēšana vai ciršana, zāliena pļaušana, ābolu lasīšana, mājdzīvnieku barošana, plīts kurināšana utt. savās mājās, būtu lietojams kods *02.7 Paša mājas vai dārza uzturēšana*.

Ievainojumu izraisošais priekšmets:

Pamatpriekšmets – priekšmets, kas ir cēlonis ievainojuma notikuma attīstībai

Tiešais priekšmets – priekšmets, kas ir tiešais fiziskā bojājuma cēlonis

Starppriekšmets – cits priekšmets, kas ir iesaistīts ievainojumu izraisošajā notikumā

Ja ir zināms precizēts nosaukums vai kods, to var ievadīt pie *paplašinājuma koda 2*, vispirms nospiežot uz bultiņas pie klasifikatora ▼, līdz ar to pirmie divi lauki aizpildīsies automātiski.

Piemēri...

Nokritis, braucot ar slēpēm no kalna

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.50	Kritiens, klupiens, lēciens, grūdiens
Paplašinājuma kods 2:	01.502	Kritiens un klupiens, paslīdot tai pašā līmenī
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.20	Sadursme ar priekšmetu vai dzīvnieku
Paplašinājuma kods 2:	01.202	Sadursme ar nekustīgu priekšmetu
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	15	Zemes virsma vai virsmas veidojumi
Paplašinājuma kods 1:	15.01	Zemes virsma
Paplašinājuma kods 2:	15.0105	Nogāze, slīpums
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	16	Materiāli un vielas CNK
Paplašinājuma kods 1:	16.01	Dabiski materiāli un vielas
Paplašinājuma kods 2:	16.0101	Sniegs, ledus
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	10	Galvenokārt sporta vai izklaides nodarbēs lietotie piederumi
Paplašinājuma kods 1:	10.04	Galvenokārt sporta vai izklaides nodarbēs lietojamie piederu...
Paplašinājuma kods 2:	10.0420	Sniega slēpes

Istabā mājās aiz elektrības vada aizķērās kāja un krītot atsitās pret durvīm

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.50	Kritiens, klupiens, lēciens, grūdiens
Paplašinājuma kods 2:	01.501	Kritiens un klupiens, aizķeroties tai pašā līmenī
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.20	Sadursme ar priekšmetu vai dzīvnieku
Paplašinājuma kods 2:	01.202	Sadursme ar nekustīgu priekšmetu
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	07	Galvenokārt māsaimniecībā lietojamās ierīces
Paplašinājuma kods 1:	07.98	Citas precizētas māsaimniecības ierīces
Paplašinājuma kods 2:	07.9801	Māsaimniecības ierīces elektriskais vads, vada pagarinātājs
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	14	Celtne, celtnes sastāvdaļa vai ar to saistītais ietais
Paplašinājuma kods 1:	14.02	Durvis, logi vai ar tiem saistītais ietais
Paplašinājuma kods 2:	14.0201	Durvis, sliekšnis
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 1:	99.99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 2:	99.9999	Priekšmets vai viela nav precizēta

Stumjot vieglo automašīnu izmežģija pleca locītavu

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	7	Fiziska pārpūle
Paplašinājuma kods 1:	07.10	Pārpūle, pārstiepšanās
Paplašinājuma kods 2:	07.101	Pārpūle, pārstiepšanās
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	7	Fiziska pārpūle
Paplašinājuma kods 1:	07.10	Pārpūle, pārstiepšanās
Paplašinājuma kods 2:	07.101	Pārpūle, pārstiepšanās
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2:	13.0701	Pats cilvēks
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	01	Sauszemes transportlīdzeklis vai sauszemes transporta veidi
Paplašinājuma kods 1:	01.04	Vieglais transportlīdzeklis ar četriem vai vairāk riteniem
Paplašinājuma kods 2:	01.0499	Vieglā automašīna ar četriem vai vairāk riteniem, bez precizē...
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 1:	99.99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 2:	99.9999	Priekšmets vai viela nav precizēta

Ejot pa ielu paslīdēja uz ledus un pamežģija potīti

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.50	Kritiens, klupiens, lēciens, grūdiens
Paplašinājuma kods 2:	01.502	Kritiens un klupiens, paslīdot tai pašā līmenī
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	7	Fiziska pārpūle
Paplašinājuma kods 1:	07.98	Cita veida precizēta fiziska pārpūle
Paplašinājuma kods 2:	07.981	Cita veida precizēta fiziska pārpūle
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	16	Materiāli un vielas CNK
Paplašinājuma kods 1:	16.01	Dabiski materiāli un vielas
Paplašinājuma kods 2:	16.0101	Sniegs, ledus
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	16	Materiāli un vielas CNK
Paplašinājuma kods 1:	16.02	Pagatavoti vai rūpnieciski ražoti materiāli vai vielas
Paplašinājuma kods 2:	16.0205	Apstrādāta virsma, ārpus telpām
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2:	13.0701	Pats cilvēks

legrieza pirkstā ar nazi

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.10	Skrāpējums, iegriezums, ieplēsums, nošķēlums
Paplašinājuma kods 2:	02.103	Iegriezums, iešņāpums, iecirtums
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.10	Skrāpējums, iegriezums, ieplēsums, nošķēlums
Paplašinājuma kods 2:	02.103	Iegriezums, iešņāpums, iecirtums
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	08	Piederumi vai trauki
Paplašinājuma kods 1:	08.01	Ēdiena gatavošanas vai pārtikas apstrādes piederumi
Paplašinājuma kods 2:	08.0105	Nazis CNK
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	08	Piederumi vai trauki
Paplašinājuma kods 1:	08.01	Ēdiena gatavošanas vai pārtikas apstrādes piederumi
Paplašinājuma kods 2:	08.0105	Nazis CNK
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2:	13.0701	Pats cilvēks

Alkohola reibumā uzkrīta motorzāģim

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.50	Kritiens, klupiens, lēciens, grūdiens
Paplašinājuma kods 2:	01.508	Cita veida precizēts kritiens, klupiens, lēciens, grūdiens
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	3	Cita veida mehāniskais spēks
Paplašinājuma kods 1:	03.20	Sadursme ar mehānismu
Paplašinājuma kods 2:	03.201	Sadursme ar mehānismu
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	11	Darbarīki, mehānismi, aparāti, kurus galvenokārt lieto ar dar...
Paplašinājuma kods 1:	11.02	Motorizēti rokas darbarīki vai iekārtas
Paplašinājuma kods 2:	11.0210	Cita veida motorzāģis
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	11	Darbarīki, mehānismi, aparāti, kurus galvenokārt lieto ar dar...
Paplašinājuma kods 1:	11.02	Motorizēti rokas darbarīki vai iekārtas
Paplašinājuma kods 2:	11.0210	Cita veida motorzāģis
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	19	Ēdieni un dzērieni
Paplašinājuma kods 1:	19.01	Ēdieni, dzērieni vai radniecīgi produkti
Paplašinājuma kods 2:	19.0130	Alkoholiskie dzērieni

Zāģējot malku ar rokas zāģi, nejauši iezāģēja rokā

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.10	Skrāpējums, iegriezums, ieplēsums, nošķēlums
Paplašinājuma kods 2:	02.104	Plēsums, pārrāvums, iezāģējums
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.10	Skrāpējums, iegriezums, ieplēsums, nošķēlums
Paplašinājuma kods 2:	02.104	Plēsums, pārrāvums, iezāģējums
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	11	Darbarīki, mehānismi, aparāti, kurus galvenokārt lieto ar dar...
Paplašinājuma kods 1:	11.03	Bezmotora rokas darbarīki un iekārtas
Paplašinājuma kods 2:	11.0315	Griešanas rīki
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	11	Darbarīki, mehānismi, aparāti, kurus galvenokārt lieto ar dar...
Paplašinājuma kods 1:	11.03	Bezmotora rokas darbarīki un iekārtas
Paplašinājuma kods 2:	11.0315	Griešanas rīki
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2:	13.0701	Pats cilvēks

Pludmalē sauļojoties, guva ķermeņa saules apdegumu

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	98	Cita veida precizēts ievainojuma mehānisms
Paplašinājuma kods 1:	98.20	Elektrības un radiācijas ietekme
Paplašinājuma kods 2:	98.204	Saules gaismas ietekme
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	98	Cita veida precizēts ievainojuma mehānisms
Paplašinājuma kods 1:	98.20	Elektrības un radiācijas ietekme
Paplašinājuma kods 2:	98.204	Saules gaismas ietekme
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	16	Materiāli un vielas CNK
Paplašinājuma kods 1:	16.01	Dabiski materiāli un vielas
Paplašinājuma kods 2:	16.0198	Cita veida precizēti dabiski materiāli vai vielas
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	16	Materiāli un vielas CNK
Paplašinājuma kods 1:	16.01	Dabiski materiāli un vielas
Paplašinājuma kods 2:	16.0198	Cita veida precizēti dabiski materiāli vai vielas
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	15	Zemes virsma vai virsmas veidojumi
Paplašinājuma kods 1:	15.02	Ūdenstilpne
Paplašinājuma kods 2:	15.0235	Liedags, pludmale

Strādājot ar fleksi, acī iekļuva metāla skaida

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	98	Cita veida precizēts ievainojuma mehānisms
Paplašinājuma kods 1:	98.10	Saskare ar svešķermeni
Paplašinājuma kods 2:	98.101	Svešķermenis acī vai tā iekļūšana acī vai caur aci
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	98	Cita veida precizēts ievainojuma mehānisms
Paplašinājuma kods 1:	98.10	Saskare ar svešķermeni
Paplašinājuma kods 2:	98.101	Svešķermenis acī vai tā iekļūšana acī vai caur aci
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	11	Darbarīki, mehānismi, aparāti, kurus galvenokārt lieto ar dar...
Paplašinājuma kods 1:	11.02	Motorizēti rokas darbarīki vai iekārtas
Paplašinājuma kods 2:	11.0225	Malējs, amortizators, pulētājs, slīpētājs
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	16	Materiāli un vielas CNK
Paplašinājuma kods 1:	16.02	Pagatavoti vai rūpnieciski ražoti materiāli vai vielas
Paplašinājuma kods 2:	16.0218	Metāla plāksne, daļa, gabals u.c.
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 1:	99.99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 2:	99.9999	Priekšmets vai viela nav precizēta

Mežā iekoda ērce

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.30	Kodiens, dzēliens, indes ievadīšana
Paplašinājuma kods 2:	02.309	Kodiens, dzēliens, indes ievadīšana, bez precizējuma
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.30	Kodiens, dzēliens, indes ievadīšana
Paplašinājuma kods 2:	02.308	Cita veida precizēts kodiens, dzēliens, indes ievadīšana
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.03	Kukaiņi un bezmugurkaulnieki
Paplašinājuma kods 2:	13.0330	Ērce
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.03	Kukaiņi un bezmugurkaulnieki
Paplašinājuma kods 2:	13.0330	Ērce
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 1:	99.99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 2:	99.9999	Priekšmets vai viela nav precizēta

Aizķēra krūzi un uzlēja sev virsū karstu tēju

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	4	Termisks mehānisms
Paplašinājuma kods 1:	04.10	Sakaršana
Paplašinājuma kods 2:	04.101	Saskare ar karstu šķidrumu
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	4	Termisks mehānisms
Paplašinājuma kods 1:	04.10	Sakaršana
Paplašinājuma kods 2:	04.101	Saskare ar karstu šķidrumu
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	19	Ēdieni un dzērieni
Paplašinājuma kods 1:	19.01	Ēdieni, dzērieni vai radniecīgi produkti
Paplašinājuma kods 2:	19.0115	Karsts dzēriens
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	19	Ēdieni un dzērieni
Paplašinājuma kods 1:	19.01	Ēdieni, dzērieni vai radniecīgi produkti
Paplašinājuma kods 2:	19.0115	Karsts dzēriens
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2:	13.0701	Pats cilvēks

Dārzā acī iedūrās koka zariņš

Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1:	02.20	Punktveida dūriens un asmens dūriens
Paplašinājuma kods 2:	02.208	Cita veida precizēts punktveida dūriens
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1:	01.60	Nobrāzums, noberzums
Paplašinājuma kods 2:	01.601	Nobrāzums, noberzums
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.01	Augi
Paplašinājuma kods 2:	13.0103	Koks, augs
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1:	13.01	Augi
Paplašinājuma kods 2:	13.0103	Koks, augs
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 1:	99.99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 2:	99.9999	Priekšmets vai viela nav precizēta

Vieglās automašīnas vadītājs alkohola reibumā, braucot uz veikalu pa ceļu ārpus pilsētas, cieta autoavārijā, iebraucot kokā

Notikuma norises vieta: *	6	Transporta zona: publiski pieejamas autostrādes, ielas vai ceļi
Paplašinājuma kods: *	06.10	Ceļa braucamā daļa
Traumas/ievainojuma pamatmehānisms: *	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1: *	01.20	Sadursme ar priekšmetu vai dzīvnieku
Paplašinājuma kods 2: *	01.202	Sadursme ar nekustīgu priekšmetu
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms: *	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1: *	01.98	Cita veida precizēta saskare ar trulu spēku
Paplašinājuma kods 2: *	01.981	Cita veida precizēta saskare ar trulu spēku
Ievainojums transporta negadījumā: *	1	Jā
Ievainotās personas pārvietošanās veids: *	6	Vieglais transporta līdzeklis ar četriem vai vairāk riteniem
Paplašinājuma kods: *	06.1	Vieglā automašīna, universāls, minivens, džips, SUV, pilnpie...
Ievainotās personas loma transporta negadījumā: *	2	Šoferis, braucējs vai operators
Otra transporta negadījumā iesaistītā puse: *	13	Nekustīgs vai stacionārs objekts
Paplašinājuma kods: *	13.4	Liels vai smags nekustīgs objektst
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela: *	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1: *	13.01	Augi
Paplašinājuma kods 2: *	13.0103	Koks, augs
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela: *	01	Sauszemes transportlīdzeklis vai sauszemes transporta veidi
Paplašinājuma kods 1: *	01.07	Sauszemes transportlīdzekļa daļas vai komponenti
Paplašinājuma kods 2: *	01.0720	Transportlīdzekļa iekšējās daļas
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela: *	19	Ēdieni un dzērieni
Paplašinājuma kods 1: *	19.01	Ēdieni, dzērieni vai radniecīgi produkti
Paplašinājuma kods 2: *	19.0130	Alkoholiskie dzērieni

Mājās, virtuvē, 27 gadus vecā draudzene strīda laikā iesita pa galvu ar katliņu

Notikuma norises vieta: *	1	Mājas
Paplašinājuma kods: *	01.10	Virtuve
Nolūks: *	3	Uzbrukums
Aktuālais risks faktors: *		-- Izvēlēties --
Agrāk veikts tīšs paškaitējums: *		-- Izvēlēties --
Vainīgā saistība ar upuri: *	1	Laulātais draugs/ draudzene vai partneris
Vainīgā dzimums: *	S	SIEVIETE
Vecuma grupa: *	3	Pieaugušais (25-64 gadi)
Uzbrukuma iemesls: *	1	Strīds
Nodarbe traumas/ievainojuma gūšanas/saindēšanās brīdī: *	98	Cita veida precizēta nodarbe
Paplašinājuma kods: *	98.8	Cita veida precizēta nodarbe
Traumas/ievainojuma pamatmehānisms: *	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1: *	01.30	Sadursme ar cilvēku
Paplašinājuma kods 2: *	01.308	Cita veida precizēta sadursme ar cilvēku
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms: *	1	Truls spēks
Paplašinājuma kods 1: *	01.20	Sadursme ar priekšmetu vai dzīvnieku
Paplašinājuma kods 2: *	01.201	Sadursme ar kustīgu priekšmetu
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela: *	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1: *	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2: *	13.0798	Cits precizēts cilvēks
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela: *	08	Piederumi vai trauki
Paplašinājuma kods 1: *	08.01	Ēdiena gatavošanas vai pārtikas apstrādes piederumi
Paplašinājuma kods 2: *	08.0110	Katls, panna ēdiena gatavošanai
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela: *	99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 1: *	99.99	Priekšmets vai viela nav precizēta
Paplašinājuma kods 2: *	99.9999	Priekšmets vai viela nav precizēta

Mājās draudzene mācīja, kā jāgriež vēnas; cietusī ar žileti arī pamēģināja

Notikuma norises vieta: *	1	Mājas
Paplašinājuma kods: *	01.99	Dzīvojamā zona, bez precizējuma
Nolūks: *	2	Tīšs paškaitējums
Aktuālākais riska faktors: *	8	Cits precizēts tuvākā riska faktors
Agrāk veikts tīšs paškaitējums: *	9	Nav zināms
Vainīgā saistība ar upuri:		-- Izvēlēties --
Vainīgā dzimums:		-- Izvēlēties --
Vecuma grupa:		-- Izvēlēties --
Uzbrukuma iemesls:		-- Izvēlēties --
Nodarbe traumas/ievainojuma gūšanas/saindēšanās brīdī:	98	Cita veida precizēta nodarbe
Paplašinājuma kods: *	98.8	Cita veida precizēta nodarbe
Traumas/ievainojuma pamatmehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1: *	02.10	Skrāpējums, iegriezums, ieplēsums, nošķēlums
Paplašinājuma kods 2: *	02.103	Iegriezums, iešņāpums, iecirtums
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms:	2	Durošs vai caururbjošs spēks
Paplašinājuma kods 1: *	02.10	Skrāpējums, iegriezums, ieplēsums, nošķēlums
Paplašinājuma kods 2: *	02.103	Iegriezums, iešņāpums, iecirtums
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1: *	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2: *	13.0701	Pats cilvēks
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela:	09	Galvenokārt personīgai lietošanai paredzētie priekšmeti
Paplašinājuma kods 1: *	09.03	Personīgie sevis apkopšanas piederumi
Paplašinājuma kods 2: *	09.0310	Bārdas nazis, žilete
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela:	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki
Paplašinājuma kods 1: *	13.07	Cilvēks (cilvēki)
Paplašinājuma kods 2: *	13.0798	Cits precizēts cilvēks

Kodējot priekšmetu *Nazis*, ir jāizvēlas viens no četriem kodiem. Biežākais ir 08.0105 *Nazis CNK*; retāk pārējie: 12.0110 *Nazis, kas paredzēts kā ierocis*; 07.0120 *Mehāniskais nazis*; 06.0218 *Citi rotaļu ieroči* [..].

Braucot ar elektroskūteri, frontāli saskrējies ar velosipēdu, pārlidojis pāri stūrei un guvis smadzeņu satricinājumu, sasitoties uz asfalta

Notikuma norises vieta: *	6	Transporta zona: publiski pieejamas autostrādes, ielas vai ceļi ▼
Paplašinājuma kods: *	06.20	Ietve ▼
Traumas/ievainojuma pamatmehānisms: *	1	Truls spēks ▼
Paplašinājuma kods 1: *	01.20	Sadursme ar priekšmetu vai dzīvnieku ▼
Paplašinājuma kods 2: *	01.204	Trieciens ar kustīgu objektu, ja cilvēks veic kustību vai atrod... ▼
Traumas/ievainojuma tiešais mehānisms: *	1	Truls spēks ▼
Paplašinājuma kods 1: *	01.20	Sadursme ar priekšmetu vai dzīvnieku ▼
Paplašinājuma kods 2: *	01.202	Sadursme ar nekustīgu priekšmetu ▼
Ievainojums transporta negadījumā: *	1	Jā ▼
Ievainotās personas pārvietošanās veids: *	4	Motorizēts transporta līdzeklis ar diviem riteņiem ▼
Paplašinājuma kods: *	04.8	Cits precizēts motorizēts transporta līdzeklis ar diviem riteņiem ▼
Ievainotās personas loma transporta negadījumā: *	2	Šoferis, braucējs vai operators ▼
Otra transporta negadījumā iesaistītā puse: *	2	Velosipēds ▼
Paplašinājuma kods: *	02.0	Velosipēds ▼
Ievainojumu izraisošais pamatpriekšmets vai viela: *	01	Sauszemes transportlīdzeklis vai sauszemes transporta veidi ▼
Paplašinājuma kods 1: *	01.01	Ar cilvēka spēku darbināmi transporta veidi ▼
Paplašinājuma kods 2: *	01.0105	Velosipēds ▼
Ievainojumu izraisošais tiešais priekšmets vai viela: *	16	Materiāli un vielas CNK ▼
Paplašinājuma kods 1: *	16.02	Pagatavoti vai rūpnieciski ražoti materiāli vai vielas ▼
Paplašinājuma kods 2: *	16.0205	Apstrādāta virsma, ārpus telpām ▼
Ievainojumu izraisošais starppriekšmets vai viela: *	13	Dzīvnieki, augi vai cilvēki ▼
Paplašinājuma kods 1: *	13.07	Cilvēks (cilvēki) ▼
Paplašinājuma kods 2: *	13.0799	Cilvēks, bez precizējuma ▼

Kamēr nav ieviesta jaunā Eiropas Ievainojumu datubāzes kodēšanas rokasgrāmatas versija, kurā nav iekļauti jaunākie mikromobilitātes līdzekļi, kā piemēram, elektroskūteris, tam priekšmetu sadaļā nepieciešams kods 01.0398 *Cita veida precizēti motorizēti divriteņu vai trīsriteņu transportlīdzekļi* vai modulī "Transports" - 04.8 *Cits precizēts motorizēts transporta līdzeklis ar diviem riteņiem*.